

בס"ד

אוסף סיפורים "תקעה"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשיכם או כתובות של נציג עלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרם. אבל הבא להדפיס וידפיס בשם אומרם. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד.

הביקור בוותיקן ("לקראת שבת מלכתא" עמ' תצ"ו)

תעלומה רבה אופפת סביב כלי המקדש. מקום הימצאם. גדולי ישראל במשך הדורות התבטאו לא פעם ואמרו, "כיגיע הזמן הם יתגלו". ישנם סיפורים על כאלו שראו כלי המקדש, אחד מהם סופר על ידי נכדתו של רבי יצחק חי בוקובזה זצ"ל רבה של טריפולי שבלוב בסוף שנות התר"פ, וכן על ידי יהודים נוספים מהעיר טריפולי שעלו לארץ ישראל. בחודש אייר שנת תרפ"ט, לפני כתשעים שנה, ויטוריו אמנואלה השלישי, מלך איטליה, ששלט על האימפריה האיטלקית באותם הימים שכללה מדינות נוספות, ערך ביקור במספר מדינות אשר תחת חסותו, ביניהם מדינת לוב והעיר טריפולי. יהודי העיר הרבים ערכו קבלת פנים מפוארת בראשות רבם, הלא הוא רבי יצחק חי בוקובזה זצ"ל, שהיה גאון בתורת הנסתר וחיבר ספרים רבים בתורה ובהלכה, בש"ס ובקבלה. בשיאו של הביקור הגיעה הפמליה המלכותית לבית הכנסת המפואר של הקהילה. מתוך שלושים ושלושה בתי כנסיות שהיו בקהילה, הרב הישיש שהתקרב לגבורות שמונים שנה, יצא לקבל את פני המלך יחד עם כל מנהיגי הקהילה ויהודי העיר. המחזה של הרב הלבוש בגלימה לבנה כשעל כתפו עטויה טליתות ומצנפת שחורה לראשו, פניו מאירות והוא מוקף בבני קהילתו עשה רושם כביר על המלך שמיד החל לחבבו. הפמליה נכנסה לבית הכנסת, המלך עלה לבימה שליד ארון הקודש, ההיכל נפתח וספרי התורה שבתוכו הבהיקו בכל הודם והדרם, המלך היה מוקסם מהמראה. הרב בוקובזה פתח את פיו בסלסול ובניגון בברכת 'הנותן תשועה למלכים', כאשר מתורגמן מתרגם למלך את דברי הרב ואת תוכן הברכה, הקהל הרב ענה 'אמן' בהתרגשות מהברכה הנדירה והמעמד המיוחד. המלך נראה מרוצה ביותר מהכבוד הרב שקיבל מהקהילה היהודית ובמיוחד הוקסם מרב הקהילה, לחץ את ידו והודה על הברכה שיצאה מעמקי לבו, וכאות הוקרה העניק לרב עיטור של כבוד ממשלת איטליה. כשנפרד ביקש להזמין את הרב לרומא לביקור גומלין לחתונת בנו יורש העצר, הרב ענה לו שזה קשה עבורו ויש בכך ביטול תורה. המלך שרצה מאוד בביקורו של הרב

השיב לו שהוא ישלח לו את האוניה המלכותית שלו, והרב יבוא עם רעיתו עם כמה תלמידי חכמים, וכך הרב לא יצטרך לבטל מתלמודו, הרב בוקבזה נענה למלך.

לקראת החתונה הכין את עצמו הרב בוקבזה לנסיעה ואכן בהגיע המועד נשלחה אליו אוניית המלך שלקחה את הרב ותלמידיו. בבואו, התקבל הרב בכבוד גדול כאחד משרי המלוכה. הוא נלקח לארמון המלך ברומא, שם עמדה להיערך החתונה המפוארת. ליד השולחן הסבו כל גדולי רומא ושריה ומוזמנים רבים שבאו לשמוח בשמחת ליבו של המלך בנישואי בנו יורש כס המלוכה. כעבור יום החתונה נקרא הרב לריאיון אצל המלך. שוב התקבל בכבוד מלכים, מתורגמן מיוחד תירגם את דבריו, וכל בקשותיו לטובת קהל בני עדתו התמלאו. לבסוף, שאל אותו המלך אם הוא מבקש ממנו בקשה אישית, בתחילה סירב הרב בוקבזה ואמר שאינו מעוניין בשום דבר, אך לאחר הפצרות רבות מהמלך אמר לו שיש לו בקשה אחת, והיא לבקר בוותיקן כדי לראות את כלי המקדש. המלך התקשה בתחילה למלאות את בקשתו ואמר לו שהמקום אינו תחת שיפוטו, ואינו רשאי להתערב בנעשה שם. אך כשראה המלך שהרב בוקבזה לא מעוניין בשום דבר אחר מלבד זה, דיבר על כך עם האפיפיור ולחץ עליו, עד שאישר לרב בוקבזה להיכנס לשם ביחידות למחרת היום.

במשך הלילה טיהר עצמו הרב בוקבזה בסילודין וישב ועסק בתורה בנגלה ובנסתר, לאחר שהתפלל שחרית ובהגיע השעה היעודה, שם פעמיו לעבר המקום שנקבע לו, וכך נכנס בגפו כשתלמידיו ממתינים לו מחוץ לשער בכיליון עיניים, ומשרת מתוך הוותיקן מלווה את הרב פנימה. כשהגיע למרתף הוותיקן ששם הכלים, הסית המשרת את הוילון אשר מאחוריו היו מונחים כלי המקדש. הביט הרב בוקבזה לרגע בכלי המקדש וביקש לצאת מהמקום, ואמר שהוא מסתפק במה שראה.

בספרו שו"ת בית הלחמי יכתוב לאחר מכן "ראיתי די". תלמידיו שהמתינו לו מחוץ לשער מתארים שיצא עם פנים מאירות ביותר אך לא אמר דבר. מיד לאחר מכן חזר באוניה לטריפולי שבלוב ושם עלה לביתו כשהוא שומר על תענית דיבור כארבעים יום ולא פוסק מלעסוק בתורה, לאחר ארבעים יום השיב את נשמתו לבוראה כשהוא בן שבעים ושבע שנים והסוד מה ראה נגנז יחד איתו.

הטלית השמורה (גל' השגחה פרטית פינחס פ"ב)

הרה"ג ר' שמעון הירש מספר: בכל פעם, בעת מסירת השיעור בישיבה, יש לי מנהג להוסיף סיפור שיש בו מוסר השכל. בעבר היה עלי לעמול ולהתייגע כדי למצוא סיפורים מרתקים ומלמדים, אבל היום, כבר אין לי כל קושי בכך. אני מתקשר לקו השגחה פרטית, מקשיב דקות ספורות, וכבר יש לי סיפור מאלף ומוסרו בצדו. באחת הפעמים שמעתי סיפור נפלא, בשלוחה

מספר 3, בדרשות של ר' דוד, אולם לא ידעתי אם לספרו לבחורים, מכיוון שאין זו הלכה פסוקה שכך צריך להתנהג. מצד שני, זה היה סיפור יפה ומרגש, וחשבתי שתהיה תועלת גדולה ממנו, אולם שמרתי אותו בלבי.

זמן קצר עבר מאז ששמעתי את הסיפור, והנה הזדמן לי להיות במחיצה אחת עם שר התורה מרן ר' חיים קנייבסקי זצוק"ל. סיפרתי לו את הסיפור בקצרה ושאלתי אם ראוי לספרו לבחורים. ענה לי מרן דעת תורה: "מצווה לפרסם"!

וכך סיפר ר' דוד: בחברא קדישא, יש מומחה גדול בכל מה שקשור לליקוט עצמות וקבורתן מחדש, הלוא הוא הרה"ח ר' מנחם מנדל עקשטיין שליט"א מזקני חסידי נדבורנא, אשר מעל ליובל שנים מתעסק בעבודת הקודש. כאשר הפוסק הגדול הרה"ג ר' שמואל הלוי וואזנר זי"ע היה בחיים, היה ר' מנדל שואל אותו בכל דבר ודבר, עד שהרב וואזנר אמר עליו שהוא בעצמו כבר יכול להיות רב לעניינים אלו, מרוב שהוא שאל את כל סוגי השאלות האפשריות. אחרי לוויה של הטמנת ארון של עצמות שהועלו מאזור קזחסטן, שאלתי את ר' מנדל – כך מספר ר' דוד – אם כבר יצא לו להתעסק בהעלאת עצמות מאזור זה. "כן", הוא אמר, "וזה היה משהו יוצא דופן".

ר' מנדל קיבל בקשה מר' דוד גרוס, יהודי זקן הגר בארץ ישראל, להעלות את עצמות אביו ר' חיים ז"ל לארץ הקודש, לבית החיים בבית שמש. ר' מנדל נסע במיוחד לבית החיים בקזחסטן, איתר את המצבה, נעמד באמירת מזמורי תהילים וסדר של בקשת סליחה מהנפטר והחל בעבודה. הגוי שלצדו מפנה את החול, ור' מנדל מרים את הבלוקים. ברגע שהרים הוא נבהל מאוד. מול עיניו נגלתה טלית צמר עבה, מהסוג שיהודי גליציה היו מתעטפים בה. טלית שלמה ששרדה בקבר שישים ושלוש שנים!

כאשר ר' מנדל ניגש לפתוח קבר, הוא לא עושה זאת לפני שהוא מקבל אישור מכמה רבנים מזקני הדור, שהם לוקחים על עצמם את האחריות לפתיחת הקבר. ר' מנדל קיבל אמנם אישור, אבל הוא ידע שמדובר באדם פשוט ששמו היה חיים בן ר' יצחק גרוס, גומל צדקה וחסד. הוא לא העלה בדעתו שהוא עומד לפתוח קבר של גדול בישראל. מה יעשה? האם ימשיך בעבודה או יעצור?

פלאפון לא היה עמו, וגם לא אמצעי תקשורת אחר. היחיד שאיתו הוא יכול לדבר היה הריבונן של עולם. ר' מנדל פתח בתפילה נרגשת. עשר דקות הוא שפך את לבו ובקש סימן מן השמים אם להמשיך או להפסיק. בתום אותן עשר דקות שר' מנדל מתגעגע אליהן עד היום, הוא חש משיכה פנימית עזה להמשיך ולעשות את המוטל עליו, כאילו דוחפים אותו לפתוח את הקבר עד הסוף ולהעלות את העצמות ארצה.

עתה גדל הפלא בעיניו עוד יותר מתחת לטלית היה המראה צפוי ביותר, כמו של כל מי שנפטר לפני זמן כה רב. לא היה כל זכר לתכריכים, ורק עצמות היו שם. הרימה עשתה את תפקידה

בנאמנות ובדיוק מדהים. הכול נאכל, אבל הטלית נשארה שלמה בהשגחה פרטית מיוחדת מלמעלה! זהו דבר שהוא לגמרי מחוץ לדרך הטבע.

ר' מנדל הביא את הארון ארצה והמשיך עמו עד לקבורה. אמנם אין זה מתפקידו ללוות את המת למנוחתו האחרונה בארץ ישראל, אולם התחושה האישית שלו היתה, שמכיוון שהוא טיפל בעבודת הקודש, יש לו אחריות לראותו נטמן כדת באדמת ארץ הקודש. למנהגו זה היה עתה משמעות מיוחדת. כאשר יצאו ללוויה, ניגש ר' מנדל לרב וסיפר לו על דבר הטלית העתיקה ששרדה בתוך הקבר.

השאלה עכשיו היא, מה לעשות? המנהג בארץ ישראל הוא, שאין קוברים את המת בטלית. דעת הרמ"א שמי שהיה נזהר בציצית מניחים לו ציציותיו, אבל רבינו תם כתב במפורש, כי הציצית הרי רומזת לתרי"ג מצוות, והטלית מעידה שהאדם קיים את כל התורה כולה. עתה – כך כותב רבינו תם – שנתמעטו אנשי מעשה, ומי יאמר זיכיתי לבי וקיימתי את כל המצוות כולן? אם האדם לא קיים את כל המצוות, הרי זו עדות שקר שעלולה להפריע לאדם בעולם האמת. בימינו נוהגים בארץ ישראל, שאף צדיקים גדולים ועצומים אינם נטמנים בטלית. ומה יעשו עתה? הרי אין זו טלית פשוטה כלל וכלל. טלית שמן השמים שמרו אותה והשגיחו עליה, אי שם בתחתיות ארץ, בקזחסטן, ונתנו לרימה הוראה מדויקת שלא לגעת בה כלל וכלל, דורשת התייחסות מיוחדת. הרב קרא לבנו הזקן של ר' חיים גרוס וביקש: "ספר לנו על אבא שלך."

"אני לא זוכר הרבה, כשנפטר הייתי בחור בן עשרים", התנצל הבן. "ברחנו מגליציה מאימת המלחמה, ואבי ז"ל אמר לי, כי הוא רואה שלבו חלש והוא לא יחזיק מעמד. הוא ביקש ממני שבעת פטירתו ייטמן היכן שאמצא מקום ראוי, ושכאשר יתאפשר לי אעלה אותו לארץ ישראל. מה שאני יודע זה מה שכתוב על המצבה: נתן צדקה וחסד בחיבה ואהבה."

"יפה מאוד", אמר הרב, "אבל זה לא מספיק. יש הרבה אנשים שהם בעלי צדקה, וברכה תבוא על ראשם, אולם כאן יש משהו מיוחד דווקא עם הטלית. האם זכור לך פרט מחייו של אביך שקשור בטלית או בציצית?"

"הו, בוודאי", נזכר הבן בבת צחוק, "אבא שלי נזהר כל ימיו שלא לשוחח שיחת חולין בזמן שהוא עטוף בטלית. אפילו כאשר שאלו אותו לשמו כדי לקרוא לו לעלייה לתורה, הוא היה מוריד את הטלית, עונה 'חיים בן יצחק' וחוזר ולובש אותה."

הרב התרגש מאוד. יהודי תמים מקבל על עצמו קבלה להדר במצווה ולשתוק עם הטלית, והוא זכה שבורא כל העולמים ישמור את טליתו עשרות שנים! שהרי הקב"ה אינו מקפח שכר כל בריה. לא רק זה, אלא שהוא זוכה כי שלמותה של טליתו תתגלה ותתוודע בציבור בעת שמעלים את עצמותיו ארצה.

הרב הורה בהוראת שעה לטמון את הטלית על עצמותיו. זכה היהודי ר' חיים בן יצחק שמעשהו נודע ברבים, לחזק ולעודד את השותקים בעת התפילה. ולא עוד אלא שמרן רבי חיים זי"ע הורה: "מצווה לפרסם!"

וזה נוסח מצבתו בבית העלמין 'ארץ החיים' בבית שמש: פ"נ, ר' חיים גרוס ב"ר יצחק ז"ל, מהאלשיץ, גליציה. עטרת תפארת משפחתנו, גמל צדקה וחסד בחיבה ואהבה. נפטר במקום גלותו באקטיובינסק קזחסטאן, י' תמוז תש"א. הובא למנוחות בארה"ק כ"ג מנחם אב תשס"ד תהא נשמתו צרורה בצרור החיים.

המת שקם לתחייה

הגאון רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א, מראשי ישיבת 'משאת המלך' סיפר ששמע מכלי ראשון, אחד מעובדי העירייה המוערכים והידועים בעיר אלעד. יהודי הגון ורב פעלים, רציני ויסודי המוכר לי כבר שנים רבות כירא שמיים סיפר לי:

לפני כמה שבועות נערך כינוס של הישיבה התיכונית בה למדתי לפני ארבעים שנה ויותר. במפגש היו אמורים להשתתף כל התלמידים. כיוון שחלפו להם ארבעים שנה, שמחתי מאד לפגוש את כל החברים מאז ולראות מה קרה איתם לאחר תקופה כל כך ארוכה. בפרט עניין אותי מה קרה עם דוד (שם בדוי).

אביו של דוד היה אחד מגבאי בית המדרש של חסידי סדיגורא בתל אביב. האבא נפטר צעיר לימים ובנו דוד שהיה אחד מידידי הטובים עבר תקופה קשה מאוד. דוד התנתק מכל החברים. בסופו של דבר בשל פטירת אביו הוא התרחק משמירת תורה ומצוות. מידי פעם הגיעו אלינו שמועות שהוא נכנס לעסקים והתעשר. עניין אותי לדעת מה איתו כעת, האם הוא הקים משפחה וכיצד הוא מסכם את חייו עד כה. שאלתי את המארגנים האם דוד אישר את השתתפותו והם השיבו בחיוב.

דוד אכן הגיע. אני יחד עם רבים מחברי נדהמנו, הוא הגיע לבוש כחרדי עם כיפה שחורה גדולה, חולצה לבנה וציציות מתבדרות כשזקן ארוך יורד על פי מידותיו. המפגש היה מלבב ומרתק. חלק מהחברים התמנו לרבנים ידועי שם. כולם שמחו לשמוע מה קורה עם כולם. במהלך המפגש הקציבו המארגנים מספר דקות כך שכל אחד יספר על חייו בקצרה. דוד נעמד בתורו וסיפר: "בוודאי רובכם תמהים מה קרה לי, מה עבר עלי וכיצד השתניתי כל כך. חייתי ל"ע כחילוני מוחלט. הייתי עשיר ולא היה לי משעמם. היו לי כמה עסקים וחיי זרמו למישרין". "יום אחד כשאני רק בן שלושים ושתיים חטפתי התקף לב. הריצו אותי לבית החולים. למרות כל ניסיונות ההחייאה הרופאים קבעו את מותי וגם חתמו על תעודת פטירה". "דוד כהוכחה לדבריו

הוציא מכיסו את תעודת הפטירה שלו עצמו, כאשר רופא חתום עליה ובה אישור להעבירו לחדר הקירור.

דוד ממשיך ומספר: מה שחוויתי מוכר כיום כ'מוות קליני'. הרגשתי שאני עולה למעלה. לפתע אני רואה את הרבי מסדיגורא זצ"ל נעמד לידי יחד עם אבי מורי ז"ל. שניהם גערו בי מדוע עזבתי את דרך התורה הקדושה וקיום המצוות. "עליתי לבית דין של מעלה. שם בנוכחות הרבי מסדיגורא ואבא שלי הציעו לי לשוב לעולם הזה בתנאי שאתחייב ללמוד תורה בכל יום שעה אחת. זאת הייתה ההתחייבות שדרשו ממני והוסיפו שאם אני לא אסכים להתחייב, הם ישאירו אותי שם בשמיים". "התחייבתי ומיד התעוררתי. לתדהמת הרופאים לא היה גבול. לא היה כדבר הזה. המת קם לתחייה. כל בית החולים היה על הרגליים. נפטר שהתעורר בדרכו לחדר קירור - זה עוד לא קרה להם במשך כל חייהם"

"השתחררתי מבית החולים. כמובן שעמדתי בהתחייבותי. קבעתי ללמוד שעה בכל ערב עם חברותא. עזבתי את העסקים וכיום אני עובד בתחום הקשור לתעשייה הביטחונית". "אני מקפיד בכל יום לרוץ מיד לאחר העבודה לשיעור היומי הקבוע שלי. כך חייתי במשך עשרים שנה. לא הפסדתי שיעור תורה של שעה אפילו לא יום אחד. התחזקתי עם הזמן עוד ועוד, התחלתי לשמור מצוות והנה אני כאן לפניכם". "מה קרה לאחר עשרים שנה?", שאלנו ודוד המשיך וסיפר את סיפורו המדהים: "בדיוק 16 שנה אחרי, כשהייתי בן חמישים ושתיים התקיימה חתונתה של אחיינתי באולמי 'ארמונות חן' בבני ברק". "הודעתי לאשתי שאני לא מתכוון לוותר על שעת הלימוד היומית שלי עליה התחייבתי בבית דין של מעלה. אני לא יכול להרשות זאת לעצמי. אבל אשתי וילדי לחצו עלי שלא אאחר לחתונה וכך מצאתי את עצמי נוסע לבני ברק, מוותר על שיעורי היומי והקבוע". "ואז קרה הדבר. במהלך החתונה חטפתי התקף לב! מסביב התחילו צעקות ואנשי הצלה הגיעו אלי מנסים לטפל בי. עצרתי אותם בשארית כוחותיי ולחשתי: 'אל תעשו לי כלום, רק תביאו לי מהר כרך גמרא'!" למרות הבקשה המוזרה הגמרא הגיעה מיד ואני התיישבתי ללמוד בשארית כוחותיי. פתחתי את הגמרא, קראתי כמה שורות ופשוט הרגשתי בריא, וכך היה. הפרמדיקים בדקו אותי ואני ממשיך ללמוד את שעת הלימוד היומית שלי. לבסוף הם הכריזו 'הוא בריא'. "כולנו היינו בהלם מהסיפור.

דוד העביר בין כולם את 'תעודת הפטירה' המדהימה אותה הוא נושא עליו לכל מקום, כתזכורת חיה ל'מי יחיה ומי ימות' הפרטי שלו.

השלולית

ילד בכיתה ג' ישב בשולחנו בזמן שהמורה לימד. פתאום, ללא התראה מוקדמת ובלי שיבין איך זה קרה לו, הופיעה שלולית קטנה בקדמת המכנסיים שלו. ליבו של הילד צנח בקרבו. הוא ממש לא הצליח להבין איך זה קרה. הרי זה מעולם לא קרה קודם. הוא ידע שברגע שהילדים יגלו

זאת הם לא יפסיקו לצחוק עליו הילד הרגיש איום ונורא. הוא הניח את ראשו והתפלל: בבקשה א-לוקים, זהו מצב חירום. אני צריך עזרה ועכשיו! בעוד חמש דקות ישמע הצלצול ואז ...

הילד הרים את ראשו. והנה ילד מהכיתה הולך לקראתו נושא כוס מים. הילד פנה אל הילד, כאילו מעד ושפך את המים שבכוס ישר על הילד. הילד העמיד פנים שהוא כועס אבל בלב אמר: תודה א-לוקים שהצלת אותי, תודה רבה. עכשיו, במקום שהילד יהיה נושא צחוקם של כל ילדי הכיתה, הוא הפך לנושא אהדתם. המורה דאג להשיג לו מכנסיים והילדים סייעו לו לנקות את המים מהספרים והמחברות שלו. אבל הלעג שהיה צריך להיות מופנה אליו הופנה עתה אל הילד ששפך את המים. אמנם הוא נסה לעזור ולנקות את המים אך הילדים נזפו בו ואמרו: כבר עשית מספיק נזג תלך מכאן. בסוף היום, כשהילד חיכה ליד תחנת האוטובוס, פסע הילד לכיוון שלו ולחש לו: אתה שפכת את המים בכוונה, נכון? הילד השיב לו בלחישת, גם אני פעם הרטבתי ככה את מכנסי.

מנהג קל

כשהנאצים ימ"ש כבשו את אירופה, הם לא כבשו את דרום צרפת, אלא רק את הצפון. מבחינה אסטרטגית, לא היה להם צורך להשקיע משאבים וכח אדם בכבישת הדרום, הוא לא היווה עליהם איום. וממילא אל העיר ליון שבדרום הגיעו המון פליטים יהודים שברחו משיניהם של הנאצים הרשעים ... הם התאכסנו שם, אכלו שם וגם התפללו שם.

כשרוח המלחמה התהפכה, והצבא של היטלר התחיל להפסיד ולסגת מהמקומות שהוא כבש, היה להם חשש שבעלות הברית יכנסו דרך דרום צרפת, ולכן במהלך בזק הוא כבש גם את דרום צרפת, וממילא העיר ליון נכבשה גם היא.

בליל שבת בבית הכנסת המרכזי שבעיר ליון, לא היה מקום להכניס סיכה ... גם ככה בליל שבת בית הכנסת מלא, אבל עכשיו עם כל הפליטים מהצפון, אי אפשר היה לזוז! הנאצים תכננו להיכנס לבית הכנסת ולזרוק רימונים ... כשהם נעמדו בפתח בית הכנסת, כל הציבור בדיוק היה באמצע 'לכה דודי'... ובדיוק כשהם התכוונו לזרוק את הרימונים, בדיוק אמרו את המילים 'בואי בשלום'... כל הציבור העצום הסתובב בבת אחת לכיוון פתח בית הכנסת, הנאצים הצוררים ראו את זה, והם כל כך נבהלו עד שהם פשוט ברחו ...

איזה כח יש למנהג קל של עם ישראל להסתובב ב'לכה דודי'... בזכות המנהג הקל הזה ניצלו בית כנסת שלם של יהודים!

טנדר החסד (גליון השגחה פרטית)

כבר מזמן רציתי שיהיה לי אוטו שיכיל את כל הבוקסות, בלי שאיאלץ לדחוס אותן יותר מדי. אני עובד בענף ההגברה, וערב אחר ערב, ולפעמים דווקא בשעות הבוקר, אני משנע ברחבי הארץ את הבוקסות והרמקולים, עמודי ההגברה וחוטי הקשר, מכונת המיקסר וההקלטה, ועוד כל מיני עזרים משמעותיים ויקרים. ובכן כאמור, כבר מזמן הגעתי למסקנה שאני צריך להחליף את הרכב, ולרכוש טנדר גדול שמתאים להובלת המטען הכבד והיקר. והנה בשעה טובה ומוצלחת, אחרי בירורים מייגעים והוצאה של סכום לא מבוטל בכלל, קניתי את הטנדר הנחשק.

באותם רגעים של התרגשות, בשעת הקנייה שסוף סוף יצאה לפועל, קיבלתי על עצמי כי הטנדר הזה לא יתחיל לעבוד לפרנסתי, לפני שיעשה משהו למען שמו יתברך. החלטתי לחנוך את הטנדר במעשה של חסד. בפעם הראשונה שהוא יתגלגל על הכביש, הוא ייסע כדי לעזור ליהודי! ראיתי בזה סגולה להצלחה, וממש התאמצתי כדי שזה יקרה. פרסמתי מודעות, והייתי בטוח שאנשים יקפצו על המציאה. חשבתי שיהיה ארגון חסד שישתמש בשירות לחלוקה של מוצרי מזון. כל היום אני שומע על אנשים שצריכים להוביל חפצים מכאן לשם ומשם לפה, והם ישמחו בוודאי לחסוך בדמי ההובלה. אבל, עובר יום ועוד יום, האוטו עומד בחניה שליד הבית שלי, ואיש אינו מתקשר לבקש את חסדי...

הייתי בבעיה. מבחינתי הטנדר לא נחנך, ואיני יכול לנסוע בו. בתחילת השבוע הבא יש לי אירוע, תכננתי להשתמש ברכב החדש כדי לשנע את מערכת ההגברה, אבל עדיין לא מצאתי יהודי שאוכל לעשות עימו חסד.

היה כבר יום חמישי, והייתי ממש לחוץ. מה יהיה? אני מוכרח נסיעת חסד! ישבתי במושב הנהג של הטנדר, והתפללתי לה' שישלח לי יהודי הגון, כדי שאוכל לעזור לו. השעה הייתה שבע בערב. לפתע דופק על החלון יהודי שיצא מהכולל הסמוך, והנה הוא שואל אותי: "אני רואה שיש לך טנדר של הובלות. אולי אתה מוכן לעשות הובלה של דירה, בשלוש מאות שקל?" אלמלא הגג הנמוך של הטנדר, ואם לא שאני כבר לא צעיר כל כך, הייתי קופץ משמחה. "כן כן, בטח", אמרתי לאברך הזה, "לאן אתה צריך?" הוא נתן לי את הכתובת שלו, ואמר לי שהוא צריך לעבור דירה, וכבר שבוע מחפש מישהו שיסכים לעשות לו הובלה. "אני לא יכול לשלם יותר משלוש מאות שקל", הוא התנצל, אבל אני כבר הייתי בשלב הבא: "תיכף אני מגיע לכתובת שלך. תעשה טובה, תקרא לכמה אנשים שיסחבו מה שצריך ויקשרו הכול היטב."

הוא השיג אנשים והוריד את החפצים, וכשהגעתי לכתובת, האברך הזה, יחד עם החברים שלו, העמיסו רהיטים, ארגזים ואת כל הנצרך. משם המשכתי לעוד כמה כתובות, כדי לאסוף עוד מוצרים חשובים שהוא צריך בבית החדש שלו, וכל הזמן שמתי לב שהוא בודק אותי ומחכה שאגיד משהו. בסוף הוא שאל, "בטוח שישפיקו שלוש מאות שקל? במוצאי שבת ביררתי כמה עולה הובלה, ואמרו לי ששלוש מאות ש"ח מספיקים להובלה של מוצר אחד. אם רוצים להעביר דירה זה עולה כמה אלפים, ואני גם ביקשתי ממך לנסוע לעוד כמה כתובות. "הכול בסדר", עניתי לו, "הלאה. לאן?"

נסענו לדירה החדשה, ושם ביקשתי שיראה לי בדיוק איפה הבית. חיכיתי בנחת שיפנו את הכול, וגם עזרתי במה שיכולתי. כשהאברך הוציא את הכסף כדי לשלם, אמרתי לו שישאיר את הכסף אצלו. הסברתי שאני בכלל לא נהג הובלות, אלא מתעסק בהגברה. פשוט קניתי טנדר, וחיפשתי יהודי כדי לעשות איתו חסד. כל המפגש שלו איתי היה כל כך שמיימי ומרגש: הוא

התפלל כבר כמה ימים שהקב"ה ישלח לו הובלה שיוכל לשלם עליה, ואני לעומת זאת התפללתי כבר למצוא מישהו שצריך אותי. "אם אתה בכל זאת רוצה לשלם לי", אמרתי לו, "קח אותי לכולל שלך, ותן לי שלוש דקות לדבר עם האברכים." ולמה כל כך רציתי לדבר בפני אברכי הכולל? כי ראיתי את האברך הזה, ואת שלוש מאות השקלים שכל כך התאמץ להביא, ושמי יודע מאיזו פת חסך אותם. ראיתי שגם אחרי שבוע של חיפוש, וגם אחרי שהבין שאין סיכוי שימצא הובלה במחיר הזה, לא הייתה לו כל אפשרות להוסיף עליהם. ואני – רציתי לעזור, פשוט לעזור לו ולחבריו שמתמודדים כמוהו, וללמד אותם משהו מהניסיון שלי, שאולי הם עדיין אינם יודעים אותו.

סיפרתי לאברכים שלפני כמה שנים הייתי מסובך בחובות ולהם ריביות ענק, בלי שום כיוון איך אני יוצא מהבור הזה. יום אחד, ברחמי ה', התגלגל לידי ספר שעוסק בעניין ברכת המזון. מה אומר לכם? פקחתי עיניים! עד אז לא ידעתי שברכת המזון בכוונה היא סגולה לעשירות. קראתי את הספר בעיון רב, והוא נתן לי מבט אחר לגמרי על המצווה של ברכת המזון. התחלתי לברך בכוונה מילה במילה, ותוך תקופה קצרה סגרתי את כל החובות וממש עליתי כלכלית. סיימתי ואמרתי, שאני רוצה שגם שאר הציבור יתחזק בברכת המזון ותהיינה לו ישועה ופרנסה בשפע. אני חושב שמעבר לעניין של ברכת המזון, חשוב שיבינו דבר אחד: לא העבודה מביאה את הכסף. יכולתי לעבוד מבוקר ועד ליל, ולהישאר עם החובות. בשביל להתפרנס צריכים סיעתא דשמיא! רק זה. ולכן גם שווה לי לחפש יהודי כדי לעשות איתו חסד. זה שווה יותר מכל הרמקולים גם יחד...

סייעתא דשמיא III

זה היה לילה לבן, שלג ירד וירד וכיסה את כל מסלולי ההמראה. חיכינו בטרמינל המתאים בשדה התעופה שבניו יורק, ואז התברר שאין שום אפשרות לעלות על המטוס. צריך לפנות את השלג, ולכן יהיה איחור בטיסה. זה לא קל, אבל גם לא נורא, לעלות על מטוס באיחור של שעותיים וחצי. הבעיה הייתה שהטיסה שלנו הייתה טיסת 'קונקשן', טיסה לא ישירה. התוכנית הייתה לנחות בלונדון ומשם לקחת מטוס לישראל. אם נגיע באיחור של שעותיים וחצי, המטוס לישראל כבר ימריא ואנחנו לא נוכל לעלות עליו. מה נעשה? אחרי שעותיים וחצי מורטות עצבים, עלינו סוף סוף על המטוס, עייפים ולא מרוצים בכלל.

לכאורה, מה יותר מתאים מלהתרווח על המושב ולשקוע בשינה, אחרי ההמתנה הארוכה? אבל הלחץ ממה שיהיה כשנגיע לאנגליה, והשאלה איך נשיג טיסה לארץ הקודש, הפריעו לנו ליהנות מההפוגה בשמי האוקיינוס. היינו שם כשלושים נוסעים שפניהם מועדות לארץ ישראל, עד מהרה הפכנו להיות אחים לצרה, ובלב הולם שמענו על התוכנית החלופית שטוו עבורנו: ננחת בלונדון, ושם יש מטוס שייקח אותנו לדובאי. בדובאי נמתין שש שעות, ורק אז נטוס לארץ ישראל.

למשמע התוכנית עיקמנו אף והרמנו קול. מה זה ועל מה זה?! אין לנו כוח לטיסה נוספת ולהמתנה כל כך ארוכה! ממש מעצבן. ממש מרגיז. ממש לא לעניין. בקבוצת הנוסעים נמצאו יודעי דבר ובעלי קשרים, והם הבטיחו לנסות לעשות מה שאפשר. הם אמרו שברגע שיהיה להם מה לבשר לנו – הם יעשו זאת, ובינתיים מומלץ שננוח, כי עוד מעט נוחתים.

במושב שלפנינו ישבו בני משפחה חרדית, שלא הצטרפו לכל החגיגה של הדיבורים הלחוצים. הם היו כל כך רגועים, שהייתי בטוח שיעד הנסיעה שלהם הוא אנגליה. לפתע ראיתי שהדייל פונה להורים באנגלית ומדבר איתם, אולם הם לא הבינו. האב פנה אליי, 'אתה יכול לתרגם לנו מה שהוא אומר?' כך מצאתי את עצמי מתורגמן למשפחה שאינה יודעת מילה באנגלית. אני מתרגם מילה במילה, ונדהם: הדייל שואל אותם מה יעד הנסיעה שלהם. הם עונים: ישראל. מראים לו את כרטיס הטיסה, והוא מסדר להם על המקום טיסה חלופית מלונדון לישראל! אנחנו לחוצים ומתרוצצים, הופכים עולמות מתוך העננים וקושרים קשרים בין יבשות, והם יושבים להם ברוגע ובוטחים בה' שיסדר להם הכול, והוא באמת מסדר להם!

המטוס נחת בשלום בשדה התעופה שבלונדון. נתנו לנו שהות במלון, וכל אחד מהנוסעים לישראל ניסה לשפר את המסלול שלו. חלקם החליפו את הטיסה הבאה לפריז, ומשם לארץ. חלקם נשארו עם שש שעות המתנה בדובאי, וחלקם, ובתוכם אנחנו ועוד כמה, שפר חלקנו: שמענו שנפתחה טיסה מלונדון לארץ ישראל, והצלחנו להיכנס לרשימת הנוסעים בה. כן, יחד עם אותה משפחה רגועה, שאת דברי הדייל תרגמתי לה'.

איזה נס שאנחנו יודעים אנגלית, אמרה הבת שלי, 'ככה יכולנו להבין הכל ולקבל את הטיסה לארץ ישראל'. 'ממש לא, בתי', אמרתי לה, 'לא האנגלית היא זו שעמדה לנו. אפשר לא לדעת מילה באנגלית – ולקבל הכול, ואפשר לדעת אנגלית וצרפתית גם יחד, ולא לקבל כלום. גם אילו לא היינו יודעים אנגלית – היינו מגיעים לאותו מקום, כמו אותה משפחה שלא ידעה אנגלית ולא עשתה כלום, ובכל זאת הצליחה להסתדר בקלות בטיסה ישירה, ישירות מבורא עולם'... אנחנו סמכנו על דברים אחרים, והם סמכו רק על ה'. לא צריך שום דבר, רק סייעתא דשמיא

'. 'אחים יקרים: 'בזמן שהיו מסתכלים כלפי מעלה' – דהיינו שהביטו אל שורש העניין ומה שלמעלה מפעולת הנחש. ומכאן מוסר השכל לכל אדם, גם כאשר אתה משתדל לפרנסתך ולרפואתך בדברים טבעיים תסתכל תמיד כלפי מעלה ותדע שלא ההשתדלות מביאה את הפרנסה או את הרפואה וכו'... כי אם בגזרתו של הקב"ה